

SINDIKAT DELAVCEV TRGOVINE SLOVENIJE

Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana

Telefon: 01/434-12-53, 01/434-12-52, Telefaks: 01/432-70-94

E-mail: sdts@sindikat-zsss.si, <http://www.sindikat-sdts.si>

Datum: 28. april 2020

Poslanica ob prazniku dela: Ladi Rožič, generalni sekretar Sindikata delavcev trgovine Slovenije

POBUDA ZA TRAJNO ZAPRTJE TRGOVIN OB NEDELJAH

Prvi maj, mednarodni praznik dela, je pred vrati. Praznik delavcev je postal eden najpomembnejših praznikov po drugi svetovni vojni, predstavlja simbol mednarodne solidarnosti vseh delavcev in je spomin na dogodke, ki so se zgodili v začetku maja 1886 v Chicagu. Ta dan je postal emblematična boja za pravice delavcev po vsem svetu, danes pa ob pandemiji COVID-19 prevzema še globlji pomen. Številni delavci so namreč prav v teh težkih časih izpostavljeni največjemu zdravstvenemu tveganju, pogosto na račun kapitalističnega kolesja, ki žene naše gospodarstvo in se ne ozira na malega človeka. Delo danes pogosto poteka v zelo stresnih in nenazadnje tudi fizično težkih delovnih pogojih, zato v Sindikatu delavcev trgovine Slovenije pozivamo Slovenijo, da za trenutek postane in se uzre v prihodnost, ki jo želi nuditi našemu delavskemu razredu. V tem duhu je Sindikat delavcev trgovine Slovenije oblikoval svojo prvomajsko poslanico s pobudo za zaprtje trgovin ob nedeljah tudi v času po krizi COVID-19, saj smo minuli mesec kot narod že dokazali, da nedeljsko obiskovanje trgovin ni nujno potrebno, ampak ravno obratno.

Delo v trgovinah postaja čedalje težje. Vedno bolj zahtevne stranke, vse napornejši urniki ob zlorabah zakonskih določb glede neenakomerne razporeditve delovnega časa in življenje v negotovosti, ki ne omogoča kakovostne organizacije zasebnega življenja ter prostega časa, zaznamujejo vsakdan številnih zaposlenih v trgovini. Ob nedeljah odprte trgovine zanje pomenijo veliko obremenitev, predvsem pa jim jemljejo dragocen čas, ki bi ga lahko aktivno preživeli s svojimi družinami. Nedeljsko delo negativno vpliva na osnovne funkcije, ki jih otrokom zagotavlja družina. Sprememba bi zagotavljala posameznikom, da uresničujejo svoje pravice, hkrati pa dolžnosti, ki jih imajo kot starši do lastnih otrok. Nedelja je prav tako gospodov dan, ko so številne aktivnosti namenjene duhovnemu razvoju ali pa zgolj preprostem skupnemu preživljanju prostega časa. Vse preveč smo se navadili na nakupovanje ob nedeljah, namesto da bi šli na izlet v naravo, se udeleževali v športnih aktivnostih, se družili s prijatelji in bližnjimi. Z vidika družbe gre za precejšnjo socialno škodo, saj družine odvrta od kakovostnega sobivanja, namesto pozitivnih vrednot pa spodbuja brezglavo potrošništvo.

Nekatere druge evropske države že uveljavljajo izjeme pri nedeljskih delovnih časih, kot so skrajšan delovni čas, delo vsako drugo nedeljo ali določitev nekaterih trgovin, ki so odprte tudi ob nedeljah. Kljub takim omejitvam pa njihovi trgovinski sistemi delujejo na zglednem nivoju. Tudi v Sloveniji smo v preteklosti že izkazali podporo delavcem. Spomnimo na referendum iz leta 2003, na katerem je večina

volivcev podprla predlog za zaprtje trgovin ob nedeljah. Prav tako pa smo pozitivno spremembo, s podporo ljudstva, dosegli v času kriznih razmer, povezanih s COVID-19, ko trgovine ostajajo ob nedeljah zaprte. Zakaj ne bi ostalo tako tudi v prihodnje, ko se zdravstvena kriza umiri? Verjamemo namreč, da smo Slovenci sočuten narod, ki zna stopiti skupaj in pomagati najšibkejšim članom družbe. Če lahko torej trgovkam in trgovcem po Sloveniji nudimo podporo, bomo to tudi storili.

Vsaj en prost dan v tednu bi delavcem veliko pomenil, prav tako pa bi prinesel koristi delodajalcem:

- delodajalci bi lahko upravičeno postali družinam prijazna podjetja;
- lažje razporejanje delavcev ter lažje načrtovanje urnika brez predolgh in neurejenih delovnih časov, kar vse krši sedanjo delovnopravno ureditev;
- delavci bi lahko imeli vsaj en vikend na mesec prosto, kar je sedaj praktično nemogoče;
- varčevanje z električno energijo in vodo ter drugimi stroški.

Naj bo to razmišljanje torej vabilo, da v prihajajočih prazničnih dneh namenite nekaj svoje pozornosti tudi tistim, ki svoje zdravje in čas tvegajo za nas. Poleg zdravstvenih delavcev so trgovke in trgovci izpostavljeni največjim tveganjem, zato spoštujemo njihove pravice in delo. Namesto množičnega kurjenja kresov in delavskih budnic pokažite letos solidarnost na sebi lasten način. S tem, ko boste tudi s svojimi dejanji podpirali zaprtje trgovin in trgovskih centrov ob nedeljah, boste zanje naredili veliko.

S tem v mislih Sindikat delavcev trgovine Slovenije naznanja pobudo za zaprtje trgovin ob nedeljah in s to poslanico poziva Vlado Republike Slovenije k ukrepanju, ob tem pa verjame v podporo slovenskega ljudstva.

Prijetne prvomajske praznike voščim in ostanite zdravi še naprej.

Generalni sekretar
Ladi Rožič